

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-12 בדצמבר, 2023, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

שימוע ציבורי להצעה לשיפור תקנים קיימים – 2023 (תקינה ישראלית) (ההצעה צורפה לתיק

הישיבה)

1. היו"ר מציין כי לא נרשמו אנשים לשימוע הציבורי.

הצעות לדחיית מועד התחילה של תקן חשבונאות מספר 43 בדבר הכנסות מחוזים עם לקוחות

(ומועד התחילה של תקן חשבונאות מספר 44 בדבר עלויות אשראי (צורפו לתיק הישיבה)

2. היו"ר מציין כי לאור ההחלטה שהתקבלה בישיבה הקודמת על דחיית מועד התחילה של

תקן חשבונאות מספר 43 (להלן - תקן 43) ושל תקן חשבונאות מספר 44 (להלן - תקן 44) הוגשו לוועדה המקצועית שתי חלופות:

א. פרסום תקנים מעודכנים שבהם מועד התחילה יהיה 1.1.25.

ב. פרסום תקן שדוחה את מועד התחילה של תקן 43 ושל תקן 44 מ-1.1.24 ל-1.1.25.

היו"ר מציין כי היתרון בחלופה א הוא שמדובר למעשה בנוסח משולב. צדיק מציינת כי היתרון הוא שהתקן שייכלל באתר האינטרנט יכלול את מועד התחילה המעודכן ולא יהיה בלבול. היו"ר מציין כי היתרון של חלופה ב היא שמדובר על תקן קצר.

3. חבר ועדה¹ בדעה כי עדיפה חלופה א מאחר שאחרת יהיה צורך לזכור שקיים תקן שדוחה את מועד התחילה ורק בנוסח המשולב ניתן יהיה לראות את מועד התחילה הנכון. חבר ועדה אחר תומך בחלופה א. היו"ר בדעה שלאור הנימוקים שהועלו עדיפה חלופה א ומסיר את חלופה ב מהאפשרויות.

4. צדיק מציינת כי בהצעה לתקן חשבונאות מספר 43 (מעודכן 2023) (להלן-הצעה לתקן 43 מעודכן) נוסף סעיף ו למבוא "התקן המקורי פורסם בחודש אוקטובר 2022 ומועד התחילה המקורי שלו היה 1 בינואר 2024. לאור הצורך בהיערכות נרחבת הנדרשת ליישום התקן והמגבלות המשמעותיות על פעילות התאגידים, בצד מחסור בכוח אדם הנובעים ממלחמת חרבות ברזל החליטה הוועדה המקצועית על דחיית מועד התחילה של התקן יחד עם תקן חשבונאות מספר 44, עלויות אשראי בשנה (כלומר, לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1

¹ ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

בינואר 2025 או לאחריו). שני התקנים מאפשרים יישום מוקדם יותר. שואלת אם יש הערות.

5. חבר ועדה נוסף מציע לא לכרוך את הדחייה של תקן 43 עם הדחייה של תקן 44. משתתף² מסכים.

6. צדיק מציינת כי ההתייחסות לתקן 44 תושמט.

7. חבר הוועדה האחר שואל אם יש צורך בהסברים ולא מספיק לציין כי הדחייה היא בעקבות מלחמת חרבות ברזל. היו"ר מציין כי עצם המלחמה אינה מהווה עילה לדחייה וההסברים הם החשובים.

8. צדיק מציינת כי סעיף ז למבוא עודכן בהתאם (מתייחס לתקן המעודכן ולמועד התחילה 1 בינואר 2025). מוסיפה כי בסעיף 88 תוקן מועד התחילה מ-1 בינואר 2024 ל-1 בינואר 2025 וכי בסעיף 95 עודכנה הדוגמה בסוגריים ("לדוגמה, 1 בינואר 2025 לישות ששנת הדיווח שלה מסתיימת ב- 31 בדצמבר") מציינת כי בדוגמה מספר 38 הממחישה את שני החלופות של הוראות המעבר נוספה הערת שוליים "יש לשים לב שמועד התחילה של התקן נדחה בשנה". משתתף אחר מציע לכתוב "מועד התחילה המקורי". צדיק מסכימה ומציינת כי הנוסח יעודכן.

9. משתתף נוסף מציע לתקן את השנים בדוגמה בהתאם למועד התחילה המעודכן. **צדיק מסכימה ומציינת כי הנוסח יעודכן.**

10. חבר הוועדה בדעה כי בנספח ה המתייחס לחלופות השונות של הוראות המעבר נדרש תיקון של התאריכים. **צדיק מסכימה ומציינת כי יתוקנו התאריכים.**

11. צדיק מציינת כי בהצעה לתקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2023) (להלן-הצעה לתקן 44 מעודכן) נוסף סעיף יד במבוא והנוסח יתוקן בהתאם לתיקונים שסוכמו לגבי הסעיף במבוא של הצעה לתקן 43 מעודכן. מוסיפה כי בסעיף טו תוקן מועד התחילה המעודכן ל-1 בינואר 2025. מציינת כי בסעיף 29 שקובע את מועד התחילה תוקן מועד התחילה מ-1 בינואר 2024 ל-1 בינואר 2025. שואלת אם יש הערות. **לנוכחים אין הערות.**

12. היו"ר מבקש את אישור העברת ההצעה לתקן 43 מעודכן וההצעה לתקן 44 מעודכן לרשות ניירות ערך וללשכת רואי חשבון בישראל לתקופת הערות מקדמיות.

² ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

13. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף וחבר ועדה רביעי מאשרים את העברת ההצעה לתקן 43 מעודכן ואת ההצעה לתקן 44 מעודכן, בכפוף לתיקונים שסוכמו, לרשות ניירות ערך וללשכת רואי חשבון לתקופת הערות מקדמיות.

הצעה לתקן חשבונאות מספר 46, מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה (צורפה לתיק הישיבה) (להלן-"ההצעה לתקן")

14. צדיק מעדכנת כי שוחחה עם משתתף רביעי לגבי בקשתו בשלבים הראשונים של הדיונים לבצע סקירה כוללת של התקן בסיום התהליך והמשתתף הרביעי הציע להקים צוות משנה שיבחן את ההצעה לתקן אשר יכלול נציגים מחמשת המשרדים הגדולים. מציינת כי ההצעה התקבלה והוקם צוות אשר כולל את נציגי המשרדים הגדולים. מוסיפה כי מטרת הצוות היא לסקור את ההצעה לתקן ולוודא שאין סתירות בהצעה לתקן, שההצעה לתקן תואמת את התקינה הישראלית ושלא נדרשים תיקונים נוספים לתקנים אחרים. מוסיפה כי התקיימה ישיבת פתיחה שבה הוסברה לצוות מטרת הבדיקה וכיצד נבנה התקן. מציעה לכל מי שמעוניין להצטרף לצוות.

15. חבר הוועדה הנוסף בדעה שיש לצרף לצוות גם נציגים של משרדים קטנים ובינוניים. מוסיף כי עמדתם של המשרדים הקטנים והבינוניים שעוסקים כמעט רק בתקינה ישראלית היא חשובה וכי מדובר על דרך לערב אותם בתהליך התקינה. היו"ר מסכים ומציין כי אין לו התנגדות, אך למשרדים אלה קיימת מצוקת כח אדם וקשה להם יותר להקצות נציגים לצוותים כאלה.

16. חבר הוועדה האחר מציע נציגים שהם רוי"ח מקצועיים ונמצאים במשרדים בינוניים. המשתתף הרביעי מסכים שמדובר על נציגים ראויים שעוסקים בחברות פרטיות. היו"ר מציע לפנות גם לרו"ח עצמאי. משתתף חמישי מציע לפנות למשרד בינוני. חבר הוועדה הרביעי מציע נציג ממשרד בינוני אחר.

דוגמאות לגידור

17. צדיק מציינת כי חבר הוועדה עדכן שהכנת הדוגמה לגבי גידור סיכון אינפלציה בעיצומה וכי הדוגמה תועבר לפני הישיבה הבאה. חבר הוועדה מציין כי המטרה היא להעביר טיוטה ראשונית להערות כבר בשבוע הבא.

18. צדיק מציינת כי חבר הוועדה הנוסף ערך פתרון בפורמט שונה לדוגמה מספר 1 בקובץ הדוגמאות ויש לסכם לגבי אופן הצגת הדוגמאות.

19. חבר הוועדה הנוסף מציין כי הדוגמאות אמורות להסביר ולהמחיש ולא לצטט את התקן. מוסיף כי נעשתה הבחנה בין הטיפול החשבונאי הראשוני במכשירים לבין הטיפול בחשבונאות הגידור.

20. חבר הוועדה האחר מציין כי לר"ח שאינם ממחלקות מקצועיות פתרון זה יהיה קל יותר וברור יותר. חבר הוועדה מסכים שהיא קלה לקריאה ולהבנה. חבר הוועדה הרביעי מסכים.
21. צדיק מציינת כי העבירה לחבר הוועדה הנוסף הערה אחת לגבי ניסוח מוטעה, אך קיימת הערה מהותית נוספת. מוסיפה כי בכל תקופה הזקיפה לקרן גידור נקבעת לפי הנמוך מבין שני סכומים ונקודה זו אינה מקבלת ביטוי בפתרון.
22. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בדוגמה יש התייחסות לריבית ל-3 חודשים והבין כי הכוונה היא לריבית לפקדון של 3 חודשים אשר מתעדכנת כל 3 חודשים. חבר הוועדה הנוסף מציין כי צדיק ציינה שהריבית עשויה להתעדכן כל יום, אך היא לפקדון ל-3 חודשים. מוסיף כי השאלה היא להבנה בלבד מאחר שבדוגמה ממילא הריבית מתעדכנת אחת לשנה בלבד לצרכי פשטות. חבר הוועדה האחר מציין כי מדובר על ריבית ל-3 חודשים שיש לה ציטוט יומי. חבר הוועדה מסכים. חבר הוועדה הנוסף מציין כי יתקן את הניסוח.
23. היו"ר מסכם כי תתקבל דרך הצגת הפתרון של חבר הוועדה הנוסף ומבקש מחבר הוועדה הנוסף לסכם עם צדיק לגבי שתי הנקודות שהועלו. חבר הוועדה הנוסף מציין כי המשמעות היא שיש לתקן את כל הדוגמאות בהתאם וכי יעשה זאת עם צדיק.
24. צדיק מציינת כי המשתתף החמישי הוא היחיד שהעביר הערות לדוגמאות. המשתתף החמישי מציין כי לא הספיק לעבור על דרך ההצגה של חבר הוועדה הנוסף לדוגמה 1. בדעה כי קיימת חשיבות לשלב את ההסברים מתוך התקן. חבר הוועדה הנוסף מסכים לקבל את ההערות של המשתתף החמישי ככל שיהיו.
25. צדיק מציינת כי בישיבה הקודמת ביקשה מחברי הוועדה לשקול את הצורך בהפרדת ערך הזמן והערך הפנימי של אופציות ובהפרדת אלמנט המחיר העתידי ואלמנט המחיר המידי של חוזי אקדמה. מציינת כי בדוגמה 2 מבוצעת הפרדה בין אלמנט המחיר העתידי לבין אלמנט המחיר המידי. מוסיפה כי בהתאם להוראות ההצעה לתקן, הטיפול החשבונאי בשני הרכיבים הוא זהה. מציינת כי ב-IFRS 9 הפיצול נעשה על מנת לשפר את האפקטיביות ובדרך זו לאפשר חשבונאות גידור. מוסיפה כי בהצעה לתקן אין דרישה לאפקטיביות גבוהה לצורך יישום חשבונאות גידור, ולפיכך עולה השאלה אם קיימת חשיבות לביצוע ההפרדה בין שני הרכיבים אם ממילא הטיפול החשבונאי בהם הוא זהה. המשתתף החמישי מציין כי בנוסף מדובר על מתן אפשרות ולא הוראה מחייבת. היו"ר מסכים שההפרדה אינה חשובה.
26. צדיק מציינת כי בדוגמה מדובר על פריט מגודר המהווה עסקה וניתן לראות שהטיפול החשבונאי באלמנט המחיר העתידי ובאלמנט המחיר המידי הוא מקביל. מוסיפה כי ייתכן גם פריט מגודר המתייחס לתקופה וגם במקרה כזה אלמנט המחיר העתידי ייזקף לרווח או הפסד על בסיס שיטתי והגיוני לאורך התקופה ואת אלמנט המחיר המידי ייזקף לרווח או הפסד כאשר תזרימי המזומנים משפיעים על רווח או הפסד. מוסיפה כי לפיכך ייתכן הבדל מסוים בין הפרדה של שני האלמנטים לבין אי הפרדה של שני האלמנטים. שואלת אם

ההבדל עשוי להיות משמעותי ואם הבדל זה מצדיק דרישה להפרדה של שני האלמנטים מאחר שמדובר על הוראה מכבידה, אשר מסרבלת גם את התקן.

27. חבר הוועדה בדעה כי מדובר על הפרדה אופציונלית ומאחר שייטכנו הבדלים בזקיפה לרווח או הפסד עדיף להשאיר את האפשרות הזו. שואל אם הכוונה היא שלא לאפשר ייעוד של אלמנט המחיר המידי בלבד בחשבונאות הגידור. צדיק משיבה בחיוב.

28. המשתתף החמישי בדעה שאין לבטל את האפשרות לייעד את אלמנט המחיר המידי מאחר שייטכן שלחברות תיווצר תנודתיות ברווח או הפסד. מציע להשאיר את האפשרות לייעד את אלמנט המחיר המידי ובדוגמאות להציג את החלופה שבה שני הרכיבים מטופלים ביחד תוך ציון עובדה זו. חבר הוועדה מסכים עם המשתתף החמישי. מוסיף כי מדובר על גידור נפוץ ואם החברות הפרטיות נערכות להנפקה וליישום IFRS חלופה זו תהיה חשובה עבורם. מצייין כי מדובר על חלופה. חבר הוועדה הרביעי מצייין כי יש להבהיר שאין סתירה בתקן למרות שאין דרישה לאפקטיביות גבוהה מצד אחד, אך מצד שני מתאפשרת הפרדת שני האלמנטים של חוזה האקדמה. המשתתף החמישי מציע להשאיר את ההצעה לתקן כפי שהיא, כלומר לאפשר הפרדה של שני האלמנטים ובדוגמה למזג את הטיפול בשני האלמנטים ולציין שהחברה בחרה שלא לבצע הפרדה.

29. צדיק מציינת כי אם ההחלטה היא לא לשנות את ההצעה לתקן, אז עדיף להשאיר את ההמחשה של טיפול בשני האלמנטים בדוגמה. המשתתף החמישי מצייין כי במקרה כזה יש לציין כי התקן מאפשר את ההפרדה והחברה בחרה לבצע את ההפרדה.

30. צדיק שואלת מה היתרון בטיפול באלמנטים בנפרד. המשתתף החמישי משיב כי עשויה להיות זקיפה שונה לרווח או הפסד כאשר הפריט המגודר מתייחס לתקופה. מוסיף כי היתרון הוא גם לחברות שיישמו IFRS בעתיד, מאחר שהן ידרשו לבחינת אפקטיביות הגידור. המשתתף החמישי מסכים להשאיר את הדוגמאות כפי שהן.

31. צדיק מבקשת מחבר הוועדה הנוסף לפשט את סעיפים 34ב-40 המתייחסים להפרדת אלמנט המחיר המידי ואלמנט המחיר העתידי. חבר הוועדה האחר בדעה כי ייתכן שלא ניתן לפשט אותם מאחר שמדובר בנושא מורכב והוא מהווה מדיניות חשבונאית אופציונלית. מוסיף כי גורם שמעוניין לבצע חשבונאות גידור ברמה גבוהה ישכור יועץ חיצוני אשר יבין וידע ליישם את הסעיפים.

32. חבר הוועדה הנוסף מסכים לבחון את הסעיפים.

33. היו"ר מסכם כי ההצעה לתקן לא תשונה וכי בדוגמה מספר 2 תוסף התייחסות לכך שהפרדת האלמנטים היא בחירת מדיניות חשבונאית וכי חבר הוועדה הנוסף יבחן אם ניתן לפשט את סעיפים 34ב-40.

דרישות גילוי

34. צדיק מציינת כי סעיף 1.61 קובע את מטרת הגילויים (מתוך תקן חשבונאות מספר 22) (ישות תיתן גילוי למידע שיאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להעריך את חשיבותם של מכשירים פיננסיים למצב הכספי של הישות, לביצועיה ולתזרימי המזומנים שלה ואת מהות והיקף הסיכונים הנובעים ממכשירים פיננסיים שאליהם הישות חשופה), סעיף 1.62 מתייחס לשיקול דעת הנדרש בעת קביעת רמת הפירוט של הגילויים וסעיף 1.63 מתייחס לצורך בגילויים כאשר המהות של מכשיר אינה זהה לצורתו. מוסיפה כי סעיף 1.64 קובע כי דרישות הגילוי מתייחסות גם להתחייבויות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, אך אם לישות אין התחייבויות כאמור היא לא נדרשת לספק גילויים אלה. בדעה כי הסעיף אינו נחוץ. מציינת כי מקור הסעיף הוא ה-IFRS for SME. היו"ר מסכים שהסעיף אינו תורם. חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף וחבר הוועדה הרביעי מסכימים. היו"ר מסכם שהוחלט להשמיט את סעיף 1.64.

35. צדיק מציינת כי בישיבה הקודמת סוכם כי דרישות הגילוי לגבי מכשירים בני מכר ששווגו כמכשירים הוניים בתקן חשבונאות מספר 22 (סעיפים 95א ו-95ג) יועברו להצעה לתקן. מוסיפה כי מאחר שהמכשירים הפיננסיים סווגו כמכשירים הוניים הם אינם בתחולת ההצעה לתקן. מציינת כי לאחר בדיקה בתקינה הבינלאומית סעיפים אלה נכללו ב-1 IAS. מוסיפה כי בעת הוספת סעיפים 16א-16 נוספו סעיפי הגילוי המקבילים בתקן חשבונאות מספר 22. צדיק מציעה להוסיף סעיפים אלה לתקן חשבונאות מספר 34. היו"ר וחבר הוועדה הנוסף מסכימים. המשתתף הרביעי מציין כי הגיוני שדרישת הגילוי תיכלל בתקן לגבי מכשירים פיננסיים, אך מקבל שעל מנת להתאים לתקינה הבינלאומית הדרישות יועברו לתקן חשבונאות מספר 34. מוסיף כי אם היה מחפש את דרישת הגילוי יותר מתאים שהדרישה תיכלל בהצעה לתקן.

36. חבר הוועדה האחר מציין כי במסגרת פרויקט ה-FICE דרישת הגילוי מועברת מ-1 IAS לסעיף 30(i) ל-7 IFRS.

37. המשתתף הרביעי מציין כי למעשה מדובר על התחייבות פיננסית וניתנת הקלה פרקטית אשר מאפשרת סיווג כמכשיר הוני.

38. חבר הוועדה האחר מציין כי מכשירים אלה מהווים הון רק אצל הישות המנפיקה, אך בחברה האם שלה המכשיר מסווג כהתחייבות פיננסית. המשתתף הנוסף מציין כי הן במהות והן בהגדרה מדובר על התחייבות פיננסית. חבר הוועדה האחר מציע להעביר את דרישת הגילוי להצעה לתקן. המשתתף הנוסף מסכים.

39. היו"ר מסכם כי דרישות הגילוי מסעיפים 95א ו-95ג לתקן חשבונאות מספר 22 יועברו להצעה לתקן.

טיפול חשבונאי בגידור

40. צדיק מציינת כי בישיבה הקודמת סוכם כי יוסף סעיף שיתייחס לקיזוז. מציינת כי סעיף 27 מתייחס לגידור שווי הוגן וקובע:
- (א) הרווח או ההפסד בגין המכשיר המגדר יוכר ברווח או הפסד; וכן
- (ב) הרווח או ההפסד מגידור בגין הפריט המגודר (אשר יזקף לאותו סעיף שאליו נזקף הרווח או ההפסד בגין המכשיר המגדר בדוח רווח או הפסד) יתאם את ערכו בספרים של הפריט המגודר (אם מתאים) ויוכר ברווח או הפסד.
41. צדיק מוסיפה כי המשפט המסומן בקו תחתון הוא התוספת. המשתתף החמישי מסכים ומציין כי המשמעות היא שהסעיף בנטו ישפיע על רווח או הפסד.
42. צדיק מציינת כי בגידור תזרים מזומנים בסעיף 30(א) נקבע הסכום שיזקף לקרן גידור וסעיף (ב) למעשה כבר קובע את הקיזוז "החלק של הרווח או ההפסד בגין המכשיר המגדר, שנקבע כגידור אפקטיבי (כלומר, החלק שמקוזז על ידי השינוי בקרן גידור תזרים מזומנים המחושב בהתאם ל (א)) יוכר ברווח כולל אחר". מוסיפה כי סעיף 30(ד)(ii) דן בסיווג מחדש מקרן גידור תזרים מזומנים לרווח או הפסד והסעיף דורש זקיפה לרווח או הפסד באותן תקופות שתזרימי המזומנים המגודרים משפיעים על רווח או הפסד. מציינת כי על מנת לדרוש קיזוז גם בעת סיווג מחדש מקרן גידור נוסף "באותו סעיף שאליו נזקפו תזרימי המזומנים המגודרים". חבר הוועדה והמשתתף החמישי מסכימים לתוספת.
43. צדיק מציינת כי בגידור השקעה נטו בסעיף 31 בסיפא לאחר (ב) מוצעת התוספת המסומנת בקו תחתון "הרווח או ההפסד המצטברים בגין המכשיר המגדר, המתייחסים לחלק האפקטיבי של הגידור שהצטברו בקרן תרגום מטבע חוץ, יסווגו מחדש מההון לרווח או הפסד כתיאום בגין סיווג מחדש באותו סעיף שאליו נזקפו הפרשי התרגום בגין ההשקעה נטו בפעילות חוץ בעת מימוש או מימוש חלקי של פעילות החוץ (ראה סעיפים 48-49 לתקן חשבונאות מספר 13 (מתוקן))." המשתתף החמישי מציין כי לא יהיה קיזוז מלא שכן בשל התנודות בהשקעה נוצר חוסר אפקטיביות מסוים בגידור. צדיק מסכימה.
44. צדיק מציינת כי נדרש תיקון של הדוגמאות והערות לגבי הדוגמאות.

פרויקט FICE

45. צדיק מציינת כי חבר הוועדה האחר נענה לבקשתה להציג בישיבה הבאה את ההצעה לתקן בינלאומי שפורסמה במסגרת פרויקט ה-FICE וכי ההצעה לתקן בינלאומי, הדוגמאות, הבסיס למסקנות ומצגת נשלחו לוועדה המקצועית.
46. חבר הוועדה האחר מציין כי לפני חמש וחצי שנים הוועדה הבינלאומית פרסמה מסמך לדיון במטרה להחליף את IAS 32 לגבי סיווג כהתחייבויות או כהון. מוסיף כי היתה ביקורת חריפה לגבי המסמך לדיון אשר בעקבותיה הוועדה הבינלאומית עבדה במשך כחמש וחצי שנים והחליטה לטפל בנקודות מסוימות בלבד ב-IAS 32 וב-IFRS 7 (נקודות שעלו מדיוני ה-IFRIC, נקודות שעלו מהפרקטיקה ונקודות שעלו מהתגובות למסמך לדיון). ההצעה

לתקן בינלאומי פורסמה לפני שלושה שבועות. מוסיף כי קיימת תקופה של ארבעה חודשים למתן הערות. מוסיף כי מקריאה ראשונה של ההצעה לתקן בינלאומי עדיין קיים חוסר בהירות בחלק מהנקודות.

47. חבר הוועדה האחר מציין כי סוגיה שעלתה רבות בעבר היא מהי ההשפעה של חוקים ותקנות על הסיווג של מכשיר פיננסי כהון או כהתחייבות ומתי יש להתחשב בהם. מוסיף כי בהצעה לתקן הבינלאומי ניתנה דוגמה לפיה אם קיימת חובת חלוקת דיבידנדים מינימליים במדינה מסוימת עובדה זו כשלעצמה לא תביא לסיווג המכשיר כהתחייבות פיננסית, אך אם החברה קבעה חלוקת דיבידנד מעבר לדיבידנד המינימלי שנקבע בחוק, המכשיר בכללותו יסווג כהתחייבות פיננסית ולא יידרש פיצול המכשיר לשני רכיבים. מציין כי הובאו מספר דוגמאות נוספות.

48. חבר הוועדה האחר מציין כי לעניין התנאי של fixed for fixed ההצעה לתקן בינלאומי מבהירה את סוגיית מטבע הפעילות וקובעת באופן ברור שאם תוספת המימוש היא במטבע חוץ התנאי אינו מתקיים. מוסיף כי במסגרת הדוגמאות קיימת גם התייחסות לכך שתוספת מימוש צמודה למדד אינה מקיימת את התנאי. מזכיר כי בתקן חשבונאות מספר 22 נקבע ששני מקרים אלה אינם פוגעים בקיומו של התנאי.

49. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ה-IASB אינו מתמודד עם הסוגיה שמחיר האופציה משתנה בעיקר בגלל מחיר המניה ולא בגלל ההצמדה למדד. חבר הוועדה האחר מסכים. מציין כי בתקינה האמריקאית יש התייחסות מסוימת לכך. מוסיף כי יש התייחסות להתאמות מסוימות למחיר שאינן פוגעות בתנאי fixed for fixed – התאמות שמשמרות את הזכויות הכלכליות של בעלי המניות העתידיים (פרשנויות שהיו בפרקטיקה) מול בעלי המניות הקיימים, אך לא יותר מזה. מציין כי היתה הסכמה בין הפירמות הגדולות לגבי average volume ועולה השאלה אם ההצעה לתקן הבינלאומי סותרת את ההסכמה האמורה.

50. חבר הוועדה האחר מציין כי קיימת התייחסות לאופציית מכר למיעוט ונקבע כי כתוצאה ממתן האופציה, זכויות המיעוט אינן מוקטנות אלא אם כן לבעלים יש את הזכויות לתשואות ולזכויות החוזיות שנובעות ממניות המיעוט. מוסיף כי למעט הדוגמה של דיבידנדים אין דוגמאות וקיים חוסר בהירות. חבר הוועדה הנוסף שואל אם יש גם התחייבות וגם זכויות המיעוט. חבר הוועדה האחר משיב כי לטענת ה-IASB אין מדובר על ספירה כפולה שכן זכויות המיעוט משקפות את הזכויות הקיימות במועד הדיווח.

51. חבר הוועדה מציין כי מדובר על אחד השינויים המשמעותיים בהצעה לתקן. לא מסכים עם טענת ה-IASB שאין ספירה כפולה מאחר שבסופו של דבר או שהאופציה תמומש וזכויות המיעוט יגרעו והמיעוט לא יקבל את חלקו ברווח או שהאופציה לא תמומש וההתחייבות תגרע. חבר הוועדה האחר מציין כי בניגוד לבחינה שמבוצעת כיום בפרקטיקה שמתייחסת בעיקרה לזכויות לחלוקת רווחים בבסיס למסקנות או בדוגמאות להמחשה יש התייחסות

לכך שלמיעוט יש עדיין זכויות הצבעה (למרות שלזכויות ההצבעה אין למעשה השפעה על התשואות).

52. המשתתף הרביעי מציין כי ראוי שהוועדה המקצועית תגיב על נקודה זו מאחר שלא אמור להיות הבדל בין הלוואה המירה לבין אופציית מכר למיעוט או אופציית מכר על מניותיה.

53. חבר הוועדה האחר מוסיף כי קיימת התייחסות לגבי אופציית מכר למיעוט על מניות החברה הבת שבה החברה יכולה להמנע מתשלום מזומן על ידי הנפקת מניות של החברה עצמה. מציין כי בהתאם להצעה לתקן בינלאומי יש לבחון במקרים אלה אם מתקיים התנאי של fixed for fixed, כלומר אם תהיה החלפה של מספר קבוע של מניות החברה הבת בתמורה למניות החברה האם.

54. חבר הוועדה האחר מציין כי בהצעה לתקן יש התייחסות להוראות סילוק מותנה ולמונח unguenuine (לא מציאותי) והגדרה למונח liquidation (הנולה). חבר הוועדה הנוסף שואל איזה הסבר נדרש למונח unguenuine. חבר הוועדה הרביעי מציין כי כל הסבר יעלה סוגיות נוספות. חבר הוועדה האחר מסכים ומציין כי מניח שבמסגרת מכתבי התגובה תהיה התייחסות לכך שעדיין לא ברור. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בסופו של דבר נדרש שיקול דעת וכל הסבר לא מסייע בהגדרות אלה.

55. חבר הוועדה האחר מציין כי לגבי הוראות סילוק מותנה (סעיף 25 ל-32 IAS) ה-IASB מציין, בניגוד למצב הקיים שבו כל המכשיר סווג כהתחייבות או כהון, שייתכן שמדובר במכשיר מורכב הכולל רכיב הוני ורכיב התחייבותי ומביא דוגמאות למצבים אלה. מוסיף כי קיימת התייחסות לאחת הסוגיות בפרקטיקה אם ההחלטה לפרוע מכשיר היא בידי בעלי המניות של הישות ולא בידי הישות עצמה ומספקים אינדיקטורים למצבים שבהם בעלי המניות פועלים כאורגן של הישות ולמצבים שבהם בעלי המניות פועלים עבור עצמם. מציין כי האינדיקטורים מופיעים כיום בספרות המקצועית של הפירמות הגדולות.

56. חבר הוועדה האחר מציין כי בהצעה לתקן בינלאומי קיימת התייחסות לסיווג מחדש של מכשירים בין הון לבין התחייבויות, שאינם מסווגים מחדש בהתאם לסעיפים 16א-16ד. מציין כי הדרישה היא שיהיה שינוי כלכלי מהותי בחוזה. מוסיף כי מדובר על שינוי מסוים מהפרקטיקה הקיימת כיום.

57. חבר הוועדה האחר מציין כי נוספו דרישות גילוי רבות על מכשירים בני מכר וגם על מכשירים אחרים לדוגמה לגבי מניות ניתנות לפדיון – אם המניות סווגו כהון נדרש גילוי למאפיינים ההתחייבויותיים ואם המניות סווגו כהתחייבות נדרש גילוי למאפיינים ההוניים.

58. חבר הוועדה הנוסף מציין כי לא בוצעו שינויים משמעותיים מלבד נושא אחד ורוב השינויים הם הבהרות או הסברים. שואל מדוע נדרש תקן חדש. חבר הוועדה האחר משיב כי אין המדובר בתקן חדש אלא בתיקונים ל- IAS 32, IFRS 7 ו- IAS 1.
59. חבר הוועדה האחר מציין כי השינוי המשמעותי הוא אופציית המכר למיעוט. חבר הוועדה מסכים.
60. המשתתף הרביעי שואל אם יש התייחסות בהצעה לתקן בינלאומי ל economic compulsion. חבר הוועדה האחר משיב בשלילה. חבר הוועדה מציין כי התקיים דיון, אך הוחלט שלא להתייחס לסוגיה. המשתתף הרביעי שואל מה המשמעות לגבי הדיון שהתקיים ב-IFRIC בנושא זה. חבר הוועדה משיב כי ההחלטות שהתקבלו בדיון זה נותרות בתוקף. המשתתף הרביעי בדעה כי גם דרישת גילוי נותרת בעינה.
61. חבר הוועדה האחר מציין כי בדרישות הגילוי נוספה דרישה לגילוי ההשפעה על מספר המניות הפוטנציאליות של הגנות שונות שניתנו לבעלי מניות פוטנציאליים. מוסיף כי ניתן להסיק מכך את כמות המניות הפוטנציאליות לצורך חישוב הרווח למניה. מציין כי בישראל המשקיעים אינם מייחסים חשיבות לנתון של רווח למניה כפי שעושים זאת משקיעים בחו"ל.
62. חבר הוועדה הנוסף שואל אם אומץ שינוי כלשהו במבנה ההון ובהצגתו. חבר הוועדה האחר משיב בחיוב ומציין כי נדרשת הפרדה בין הון של בעלי המניות הרגילות לבין הון של בעלי מניות אחרות או פוטנציאליות (גם על גבי המאזן). מוסיף כי אם מדובר על מניות בכורה צוברות, יש להציג את הדיבידנד הצביר במסגרת ההון של בעלי מניות בכורה אלה. מוסיף כי קיימת לכך גם דוגמה. מציין כי מדובר על שינוי בהצגה (תיקון ל- IAS 1 – סעיף 54).
63. חבר הוועדה הנוסף מציין כי תהיה לכך השפעה משמעותית על יתרות העודפים. חבר הוועדה האחר מציין כי שמע כבר טענות שלא ברור כיצד תבוצע ההפרדה. המשתתף הרביעי מציין כי המטרה היא להקל על החברה האם או החברה המשקיעה לקבוע את חלקה באותה חברה שיש לה מניות בכורה שונות. חבר הוועדה האחר מסכים ומציין כי קיימת חשיבות להפרדה זו עבור כל משקיע. המשתתף הרביעי בדעה שזה רלוונטי בעיקר למשקיע שיש לו השפעה מהותית או שליטה.
64. המשתתף הרביעי בדעה כי ההצעה לתקן בינלאומי מהווה טריגר ראוי לבחון מחדש את ההחלטה בתקינה הישראלית לקבוע שגם מכשיר אשר יסולק בכמות משתנה של מכשירים הוניים של הישות עצמה יהווה מכשיר הוני. בדעה כי מדובר על פער משמעותי מול התקינה הבינלאומית וההחלטה של התקינה הבינלאומית שמדובר על התחייבות לא השתנתה לאחר דיונים של כחמש שנים. חבר הוועדה הנוסף לא מסכים שיש לסווג אופציות צמודות מדד כהתחייבות.

65. המשתתף הרביעי מציין הלוואה שהתקבלה אשר תסולק במספר משתנה של מניות אינה מוצגת כהתחייבות. חבר הוועדה מציין כי היתרון בסיווג האמור הוא שההון משקף את יכולת הפירעון של החברה מאחר שהנושים של החברה לא נפגעים מדרך סילוק זו. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בהתאם למסגרת המושגית, לא ידרשו משאבים כלכליים לסילוק הלוואה כזו ולכן אין המדובר בהתחייבות.
66. המשתתף הנוסף מציין כי בדוגמה שהביא המשתתף הרביעי החברה לא קיבלה הלוואה היא קיבלה למעשה תקבול על חשבון מניות, גם אם מספר המניות יקבע בהמשך. חבר הוועדה הנוסף מסכים.
67. המשתתף הרביעי מציין כי אם זו הגישה, אז לכאורה לצורך עקביות היה נכון להתאים גם את תקן חשבונאות מספר 24 ולא לדרוש הכרה בהוצאה. חבר הוועדה הנוסף לא מסכים ומציין כי מדובר על מקרים שונים. מציין כי בתשלום מבוסס מניות, המניות משמשות לתשלום לעובדים חלף שכר.
68. חבר הוועדה האחר מציין כי המשמעות היא שהמצב של נושה הוא טוב יותר שכן לא נעשה שימוש במזומן על מנת לשלם שכר או לפרוע התחייבות. בדעה כי אין הבדל בין המקרים. בדעה כי לא ניתן לטעון מצד אחד לגבי נקודת המבט של המשקיע ומצד שני לטעון לנקודת המבט של הנושה של החברה. מסכים עם המשתתף הרביעי שהתקינה הישראלית לא עקבית בנקודה זו.
69. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בנתוני non-GAAP ניתן לבטל את הוצאות השכר.
70. המשתתף הנוסף מציין כי המטרה היא לשקף את השירות שהתקבל.
71. חבר הוועדה האחר מציין כי התפיסה השונה נובעת מהגורם שלו מיועדים הדוחות הכספיים. המשתתף הרביעי מסכים.
72. המשתתף הרביעי מציין כי אם הגישה היא שהדוחות הכספיים מיועדים לנושים אזי כל הלוואות בעלים שהיא נחותה לכל הנושים, גם אם יש לה מועד פירעון, צריכה להיות מסווגת כהון.
73. חבר הוועדה הנוסף בדעה שאם אין שימוש במשאבים של החברה והמחויבות נפרעת במניות, יש לסווג את המכשיר כהון. מציין כי הסיבה להכללת תשלום מבוסס מניות כהוצאות וכהון הוא על מנת לשקף את השירות שהתקבל. שואל מדוע אופציה למניות מסווגת כהון.
74. המשתתף הרביעי שואל אם יש להכיר בהוצאות אם הבנק נותן לחברה מסגרת אשראי ודורש אופציות במקום מזומן כעמלת מסגרת אשראי. חבר הוועדה הנוסף משיב בחיוב.

המשתתף הרביעי מציין שלפיכך מניות מהוות אמצעי תשלום (גם לצורך סילוק התחייבויות) ויש לנהוג כך בעקביות בכל התקינה מאחר שבדוגמה החברה תנצל את מסגרת האשראי ועשויה גם להחזיר את ההלוואה שניטלה באמצעות מניות, אך בהתאם לתקן חשבונאות מספר 22 ההלוואה תסווג כהון. מסכים עם חבר הוועדה הנוסף שאופציות עצמודות למדד צריכות להיות מסווגות כהון. בדעה שיש לקבוע בתקינה הבינלאומית שיש לבחון אם ההשתנות של תוספת המימוש היא דומיננטית או שהיא טכנית (כמו במקרה של הצמדה למדד). חבר הוועדה הנוסף בדעה כי ככל שניתן להוכיח שההשתנות של מחיר האופציה נובעת בעיקרה ממחיר המניה, יש לסווג את האופציה כהון.

75. המשתתף הרביעי מסכים, אך בדעה שבדוגמאות הקיצוניות שבהן מדובר על הלוואה המסולקת במניות, אין הצדקה לסיווג כהון. חבר הוועדה הנוסף מסכים שבדוגמה הקיצונית של הלוואה, הנושאת ריבית שנפרעת באמצעות מניות (המשמשות כאמצעי תשלום), יש הצדקה לסיווג כהתחייבות.

76. המשתתף הנוסף מציין כי בשתי הדוגמאות של הקצאת אשראי ותשלום מבוסס מניות אין התחייבות והקושי של חבר הוועדה הנוסף מבחינה מושגית הוא עמידה בהגדרת התחייבות במסגרת המושגית. מוסיף כי לעניין תשלום מבוסס מניות השאלה היא אם יש להכיר בהוצאה כנגד הון או לא להכיר כלל.

77. המשתתף הרביעי מציין כי המודל של סיווג כהתחייבות או כהון ב- IFRS 2 שונה מהמודל של IAS 32 ומהמודל של IAS 32 כפי שיתוקן בהתאם להצעה לתקן בינלאומי. מסכים שזה מוזר וניתן להעיר לגבי כך.

78. המשתתף הרביעי מציין כי אם הטיעון הוא שכל סילוק במכשירים הוניים צריך להיות בהון כי אין תשלום במזומן או בנכס פיננסי אחר, אז יש הצדקה לאי הכרה בהוצאות בגין תשלום מבוסס מניות.

79. המשתתף הנוסף שואל אם בדוגמה של עמלת הקצאת אשראי שתשלום במניות, אם החברה תשלם את המניות לבנק בעוד שנתיים, הסיווג יהיה כהתחייבות. המשתתף הרביעי משיב כי מדובר על התחייבות שנצברת על פני זמן, אשר מסולקת במכשירים הוניים. בדעה כי מדובר על חוסר עקביות בין IFRS 2 לבין IAS 32. המשתתף הנוסף משיב כי בתקינה הישראלית חוסר עקביות זה לא קיים מאחר שלפי IFRS 2 זה הון.

80. חבר הוועדה הנוסף מציין כי גם לפי IFRS 2 וגם לפי תקן חשבונאות מספר 22 אם אין התחייבות לפי המסגרת המושגית אין להכיר בה. מוסיף כי ייתכן שנדרשת הכרה של הוצאות ריבית כנגד ההון. המשתתף הנוסף טוען כי אין להכיר בהוצאות שכן הריבית תשולם במניות ואין התחייבות.

81. חבר הוועדה הנוסף בדעה כי אין להכיר בהתחייבות מאחר שאין התחייבות לפי המסגרת המושגית, אך מנגד על מנת לשמר את העיקרון של IFRS 2 יחד עם העובדה שאין התחייבות, יש למצוא דרך להכיר בהוצאות ריבית מבלי להכיר בהתחייבות.
82. המשתתף הרביעי מציע לסכם שיש כוונה להתייחס לסוגיה במכתב התגובה ולציין כי קיימת התנגשות בין המודל של סיווג הון והתחייבות ב- IFRS 2 לבין המודל של IAS 32 ולהציע שלא כל דבר שהוא סכום משתנה צריך להיות מסווג כהתחייבות. חבר הוועדה האחר בדעה ששום הערה בנושא לאחר דיון של 5 שנים לא תביא לשינוי. המשתתף הרביעי מסכים שאם רק המוסד לתקינה יעיר בנושא אכן זה לא יביא לשינוי.
83. צדיק מציינת כי לאור עליית האינפלציה בעולם כולו, ייתכן שיונפקו מכשירים צמודי מדד גם במדינות שמכשירים כאלה לא היו נהוגים בעבר והדבר יעורר את סוגיית סיווגם. היו"ר שואל אם קיימות מדינות רבות שקיימים מכשירים צמודי מדד. חבר הוועדה משיב כי כיום לא. המשתתף הרביעי מציין כי גם בישראל בעקבות הוראה זו, שכיחות מכשירים אלה פחתה.
84. חבר הוועדה הנוסף בדעה שיש להתייחס לכל הפחות לסיווג של אופציות צמודות מדד כהתחייבות כתוצאה מההשפעה השולית של ההצמדה למדד על תוספת המימוש. חבר הוועדה האחר משיב כי במסגרת ההצעה לתקן בינלאומי נוספה דוגמה של אופציות צמודות מדד הקובעת בבירור כי יש לסווגם כהתחייבות.
85. חבר הוועדה מציין כי ניתן פתרון חלקי לאינפלציה מאחר שאם התחזית היא ששיעור האינפלציה השנתי בשנים הקרובות יהיה 5% לשנה ובמסגרת כתב האופציה נקבע כי תוספת המימוש תגדל ב-5% לשנה, האופציה תסווג כמכשיר הוני שכן מדובר על שינוי קבוע מראש בתוספת המימוש. חבר הוועדה האחר מציין כי מדובר על אופציה ברמודית שנדונה בעבר ב-IFRIC.
86. חבר הוועדה הנוסף מציין כי לא ייתכן שהצמדה של תוספת המימוש שהשפעתה היא שולית, תשנה את סיווג המכשיר.
87. חבר הוועדה מסכים ומציין כי גם במקרים שבהם מתאפשר סילוק בנטו יש לסווג כהתחייבות למרות שאין שינוי בערך הכלכלי. בדעה שמדובר על עיוות משמעותי. המשתתף הרביעי שואל אם זאת ללא קשר לאיזה צד קיימת הבחירה. חבר הוועדה משיב בחיוב. חבר הוועדה האחר מציין כי נוספה הבהרה ברורה בנושא. המשתתף הרביעי מסכים ומציין כי נדרשת תגובה בנושא זה מאחר שאין שינוי בחשיפה הכלכלית ובשווי הכלכלי.
88. חבר הוועדה הנוסף מציין כי הדיון מעיד על כך שהתקינה הבינלאומית הפכה להיות יותר מבוססת כללים מאשר מבוססת עקרונות. היו"ר מסכים.

89. חבר הוועדה האחר מציין כי הסיבה לכך היא ש-32 IAS מבוסס יותר על הצד החווי-
המשפטי של המכשיר מאשר על הצד הכלכלי. המשתתף הרביעי מציין כי הנושא של
economic compulsion הוא העיוות הגדול ביותר הנובע מכך שכן ניתן לסווג בהון
מכשירים שהם במהותם התחייבויות.

90. היו"ר מציין כי ננהל דיון בהצעה לתקן בישיבה הבאה.

91. היו"ר נועל את הישיבה ומאחל חג חנוכה שמח.